

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 10C/163/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613231608
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Blahovská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613231608.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Mária Blahovská, v právnej veci navrhovateľky: M. C., G.. X.X.XXXX, K. J. XXX/X, I., právne zastúpená JUDr. Ján Buroci, advokát, Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves proti odporcovi: P. L. Ž. O., Q..A., W. X, C., T.: XX XXX XXX o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, spisovej značky XC/XXXX/XXXX J. V. XX.X.XXXX.

Odporkyňa je p o v i n n á nahradiť navrhovateľke trovy konania 356,87 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľky, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 331,50 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 21.10.2013 sa navrhovateľka domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. XC/XXXX/XXXX zo dňa 19.1.2012 a náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnila tým, že odporkyňa v návrhu na začatie rozhodcovského konania uviedla, že účastníci rozhodcovského konania uzatvorili platnú rozhodcovskú doložku. Rozhodcovská doložka, na základe ktorej súd rozhodol, je súčasťou Všeobecných poisťných podmienok v jej XV. časti a táto splyva s ostatnými podmienkami a k podpisu jej bola predložená na začiatku zmluvného vzťahu s podpísaním návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy. Vzhľadom na predmet a povahu zmluvy ako aj samotné ustanovenia predmetnej poisťnej zmluvy nepochybne ide o spotrebiteľskú zmluvu. Rozhodcovská doložka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Jej použitie predstavuje výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Rozhodcovská doložka znemožňuje spotrebiteľovi dosiahnuť rozhodovanie sporu inak než v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ - navrhovateľka osobne nevyjedнала a nemala na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Takto formulovaná doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v zmysle § 53 ods. 4 OZ neplatná.

Z predmetnej poisťnej zmluvy vyplýva, že rozhodcovská doložka bola dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej uvádza, že jej súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Spotrebiteľovi tým bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu obranu. V prípade uplatnenia práv na rozhodcovskom súde v tejto veci zo strany

poistovne došlo k znemožneniu práva spotrebiteľa obrátiť sa na všeobecný súd a vec bol nútený prejednať pred rozhodcovským súdom zvoleným poistovňou. Zároveň navrhla, aby bola súdom odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského konania.

Odporkyňa uviedla, že absentujú zákonné náležitosti žalobného návrhu, a to či bol podaný odpor, pretože v prípade jeho podania je prednosť kompetencie rozhodcovského súdu. Nie je uvedený deň, kedy bol rozhodcovský rozsudok doručený, pretože zákon upravuje prekluzívnu 30-dňovú lehotu na podanie návrhu. Návrh je neúplný z hľadiska § 79 O.s.p. a obsahuje neurčitý výrok rozhodnutia. Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom a preto toto konanie nie je zo zákona oslobodené od súdnych poplatkov. Nestotožňuje sa s tvrdením, že rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné, a to pre hrubý rozpor s dobrými mravmi. Takýto paušalizovaný a ničím neodôvodnený záver nie je aplikateľný na všetky rozhodujúce doložky a poukázala na rozhodnutia iných súdov.

Dala do pozornosti smernicu č. 93/13/EHS a to devätnáste odôvodnenie tejto smernice poukazujúc na skutočnosť, že všeobecné súdy sú povinné vykladať vnútroštátne zákonodarstvo v súlade s vnútroštátnou zmluvou a teda pri svojom rozhodovaní postupovať v súlade so zámerom smernice vyjadrenom v devätnástom odôvodnení. Devätnáste odôvodnenie smernice stanovuje výnimku pre jednu zo spotrebiteľských zmlúv a to poistnú zmluvu. Uvedená výnimka sa v rámci implementácie Smernice 93/13/EHS do vnútroštátneho práva nepremietla. K tejto odbornej otázke sa vyjadrila aj Národná banka Slovenska ako orgán dohľadu nad poisťovníctvom. Poukázala za hrubú prekladovú chybu smernice 93/13 EHS. Na základe správneho prekladu nie je zámerom smernice posudzovať podľa uvedenej smernice podmienky obsiahnuté v poistných zmluvách, pokiaľ vchádzajú do kalkulácie poistného. Rozhodcovská doložka v spotrebiteľských zmluvách je platným dojednaním pokiaľ nie je preukázané v jednotlivých prípadoch, že ju možno považovať za neprípustné dojednanie. Navrhovateľka svojim podpisom na konci všeobecných poistných podmienok dňa 19.12.2008 potvrdila, že si tieto podmienky prečítala. Dojednanie rozhodcovskej doložky bolo výsledkom slobodného rozhodnutia navrhovateľky, nešlo o neprijateľnú podmienku, keďže túto podmienku mohla individuálne ovplyvniť (nepodpísaním osobitných zmluvných dojednaní) bez toho, aby bol ovplyvnený zvyšok poistného vzťahu. Tým sa dosiahla podstata individuálnosti tohto dojednania.

Odporkyňa ďalej poukázala na právnu skutočnosť, že v priebehu súdneho konania došlo k zmene právnej úpravy a predmetný rozhodcovský rozsudok prestal účastníkov zaväzovať. Zmena bola vykonaná zákonom č. 335/1995 Z.z. Exekučný poriadok, s účinnosťou od 1.1.2015, kde podľa § 243d ods. 1, nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov konania zaväzovať, to znamená akoby bol rozsudok zrušený. Predmet konania odpadol a pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia a preto je potrebné návrh zamietnuť.

Podľa § 243d ods. 1, z. č. 335/1995 Z. z. Exekučný poriadok, prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Podľa § 54 ods. 1, z. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, spory o neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského nálezu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do nadobudnutie účinnosti tohto zákona právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Podľa § 40 ods. 3, z. č. 244/2002 Z. z. prvá veta, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný.

Podľa § 372w O.s.p. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2015), spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1. januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Rozhodcovské rozsudky nadobudli právoplatnosť a vykonateľnosť, cit. ustanovenie § 243d ods. 1, Exekučného poriadku nie je možné aplikovať na daný prípad, keďže toto ustanovenie sa týka exekučného konania. Podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní napadnuté rozhodcovské rozsudky zostali právoplatné, iba sa stali nevykonateľnými v zmysle exekučného poriadku. V danom prípade ide o spotrebiteľský vzťah a je aj v záujme právnej istoty a ochrany spotrebiteľa pokračovať v konaní o zrušenie rozhodcovských rozsudkov, aby žalovaný účastník sa nemohol dožadovať plnenia z nich v mimoexekučnom konaní. Z uvedeného dôvodu preto nie je možné žalobu zamietnuť a súd pokračoval v konaní.

Súd uznesením 10C/163/2013-115 zo dňa 25.2.2014 návrh odporkyne na prerušenie konania zamietol. Uznesením 10C/163/2013-118 zo dňa 25.2.2014 na návrh navrhovateľky odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Proti uvedeným uzneseniam podala odvolanie odporkyňa a Krajský súd v Košiciach uznesením 3Co/67/2015-159 zastavil odvolacie vo veci 10C/163/2013-115 z dôvodu späťvzatia odvolania a uznesenie 10C/163/2013-118 potvrdil.

Účastníci konania boli v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. písomne poučení v uznesení zo dňa 4.11.2013.

Súd vykonaným dokazovaním, z predložených listinných dokladov a písomných vyjadrení, z predloženej kópie spisu 3C/2973/2012, výsluchom účastníkov konania zistil tento skutkový a právny stav:

Z predloženej kópie spisu 3C/2973/2012 Arbitrážneho súdu Košice mal súd preukázané, že navrhovateľka dňa 27.4.2009 uzavrela s odporkyňou poisťovňu zmluvu č. XXXXXXXXXXXX so začiatkom poistenia dňa 30.4.2009 a koncom poistenia dňa 30.4.2033. Zmluva v závere obsahuje vyhlásenie osoby, ktorá poisťovňu uzatvorila (navrhovateľky), že bola oboznámená so všeobecnými poisťovnými podmienkami pre životné poistenie, ktoré sú súčasťou tejto poisťovnej zmluvy.

Na základe žiadosti navrhovateľky doručenej odporkyňi dňa 22.10.2010 o zrušenie poisťovnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX došlo k zániku poistenia dňom 30.12.2010 so zostatkom 0,00 Eur. Odporkyňa podala dňa 4.1.2012 na Arbitrážny súd Košice návrh proti navrhovateľke na vymoženie pohľadávky podľa časti XVII. ods. 7a, VPP z 1.1.2009. Pohľadávku vyčíslil na sumu 41,16 Eur a táto zodpovedala nákladom žalovaného vynaloženým na uzavretie poistenia.

Podľa bodu 7a VVP totiž: „S uzavretím poisťovnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťovnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťovníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poisťovnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťovníkovi vo výške vyplatennej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťovnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poisťovného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poisťovnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťovného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poisťovného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťovníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťovných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

Rozsudkom rozhodcovského súdu sp. zn. 3C/2973/2012 dňa 19.01.2012, ktorý bol navrhovateľke doručený dňa 23.9.2013, bolo navrhovateľke uložené zaplatiť sumu vo výške 41,16 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276 Eur.

Uvedený rozhodcovský rozsudok prevzala navrhovateľka do vlastných rúk dňa 24.9.2013, čo je zrejme z doručky predloženej rozhodcovským súdom. Spolu s rozsudkom prevzala aj žalobný návrh.

Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia, rozhodcovský súd sa zaoberal svojou právomocou vo veci rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná. Uvádza, že z písomného poverenia navrhovateľky resp. z časti XV. predložených poisťovných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov uvedený súd. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom odporcu (v tomto konaní navrhovateľky), ktorý nebol povinný ju v rámci zmluvy ako celku podpísať. Odporca mal možnosť zmluvnú podmienku neprijatť bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poisťovného vzťahu, mal teda možnosť úpravu časti XV. poisťovných podmienok úplne vylúčiť. Na základe toho posúdil rozhodcovský súd rozhodcovskú doložku ako platnú. Rozhodcovská doložka neobsahuje ustanovenia, ktoré by mali navrhovateľa (v tomto konaní odporcu) zvýhodňovať a tým spôsobiť nerovnováhu vo vzájomnom vzťahu v neprospech odporcu.

Všeobecné poisťovné podmienky spolu s poisťovnými zmluvami, v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poisťovník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní

pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku, pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poisťník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poistných podmienkach.

Za všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré boli podpísané navrhovateľkou sú uvedené Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poistnej zmluve, kde podľa bodu 2 poisťník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poistných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané navrhovateľkou.

Z registra tunajšieho súdu bolo zistené, že proti navrhovateľke nie je tunajším súdom vedené konanie na základe návrhu odporkyne, kde exekučným titulom by bol rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/2973/2012 zo dňa 19.1.2012.

Navrhovateľka uviedla, že v I. chodila až do domu staršia pani. Povedala jej, že poisťovňa s ktorou mám uzavrieť zmluvu je veľmi dobrá, že keď bude chorá, poisťovňa jej uhradí bolestné. V tom čase nikde nepracovala, chodila na aktivačné práce. Potvrdila, že podpisy sú jej. Poistku platila rok a dva mesiace, potom bola operovaná na žľčník, po operácii poslala papiere do poisťovne a došlo jej oznámenie, že jej nič nepreplatia, preto prestala platiť poistné. Napísala aj žiadosť o zrušenie poistnej zmluvy. Pri podpise zmluvy poistné podmienky nečítala, niečo prečítala ale čo sa už nepamätá. Nikto jej nebránil v prečítaní poistných podmienok, ani to nežiadala. O arbitrážnom súde jej nič nepovedala.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak:

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z poistných zmlúv je zrejme, že odporca ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra. Navrhovateľka je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvy ako fyzická osoba. Z predložených poistných zmlúv, ani rozhodnutí rozhodcovského súdu nie je zrejme, aby navrhovateľka pri uzatváraní poistnej zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetných vecí, pretože poistné zmluvy boli vyplnené na vopred pripravenom predtlačenej tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa navrhovateľky.

Navrhovateľka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol z jej strany podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, čo je zrejme z toho, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 23.9.2013 a návrh na začatie konania bol na tunajšom súde podaný dňa 21.10.2013.

Vykonaným dokazovaním má súd za to, že návrh bol podaný zo strany navrhovateľky dôvodne. Dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku je skutočnosť, že rozhodcovský súd rozhodol vo veci na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je súčasťou všeobecných poistných podmienok. Konkrétne je uvedená v článku XV. všeobecných poistných podmienok s názvom Rozhodcovské konanie. Je tak súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami a splyva s ostatnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému - spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Tým mu je ako spotrebiteľovi odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Uvedená rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na smernicu Rady č. 93/13/EHS, ktorá uvádza niektoré nekalé podmienky vo svojej prílohe, kde podľa písm. q/ bod 1 tejto prílohy neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov z akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka je tak poukazujúc na citované ustanovenie § 54 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná.

Súd má za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdila odporkyňa. Odporkyňa poukázala pritom na osobitné zmluvné dojednania, ktoré navrhovateľka samostatne podpísala. V prvom rade súd poukazuje na to, že odporkyňa nepreukázala skutočnosť, aby bola navrhovateľka riadne oboznámená so všeobecnými poistnými podmienkami. To, že navrhovateľka všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania podpísala ešte neznamená, že sa skutočne mala možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Všeobecné poistné podmienky, ale aj osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby navrhovateľka ako priemerný spotrebiteľ mala možnosť si ich prečítať a aby pochopila ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť. Uvedené je zrejme z toho, že všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania boli navrhovateľkou podpísané v deň uzatvorenia poistnej zmluvy resp. spolu s poistnou zmluvou, keďže je v nej výslovne uvedené, že jej súčasťou sú všeobecné poistné podmienky. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že navrhovateľka podpísala samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku, ktoré sú len pokračovaním predtlačenej formulára poistných podmienok. Zo strany odporkyne nebolo preukázané jeho tvrdenie, že navrhovateľka ako spotrebiteľ mala možnosť odmietnuť podpísať rozhodcovskú doložku bez toho, aby tým bol dotknutý zmluvný vzťah. Táto skutočnosť nevyplýva zo zmluvy, ani zo všeobecných poistných podmienok a ani z osobitných zmluvných dojednaní.

Rozhodcovskú doložku robí neplatnou aj ust. § 8 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní, podľa ktorého zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia. Podľa § 12 ods. 6, zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému stálemu rozhodcovskému súdu. V tom prípade platí, že sa podrobujú predpisom stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 a 14, ktoré sú platné v čase začatia rozhodcovského konania pred týmto stálym rozhodcovským súdom, ak sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli inak. V rozhodcovskej doložke je uvedené, že spory sa budú riešiť pred Stálym rozhodcovským súdom, avšak vôbec ho neurčili, preto nie je možné ustáliť, že sa podrobujú predpisom teda rokovaciemu poriadku tohto súdu. Toto dojednanie je teda neurčité a nejasné a ako také je samo o sebe neprijateľnou doložkou a teda aj neplatným zmluvným dojednaním.

Rozhodcovská doložka tak, ako je uvedená vo všeobecných poistných podmienkach, je neplatnou aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní je oprávnený určiť výlučne odporca. Uvedené taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. V prípade takého výberu, ktorý nie je dohodou oboch strán, totiž zvlášť vznikajú pochybnosti o neobjektívnosti rozhodovania v rozhodcovskom konaní. V danej veci sa rozhodcovské konanie uskutočnilo na rozhodcovskom súde podľa výberu odporkyne bez toho, aby tento výber mala navrhovateľka možnosť akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že rozhodcovská doložka v článku XV. všeobecných poisťných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou podmienkou a teda absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať. Keďže rozhodcovská doložka v danej veci núti spotrebiteľa podrobiť sa v prípade sporu výlučne rozhodcovskému konaniu je aj v rozpore s dobrými mravmi a teda je neplatná aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Súd preto návrhu navrhovateľky vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a zaviazal odporcu, ktorý v konaní nemal úspech nahradiť navrhovateľke trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vyčíslených v zmysle §§ 11, 13, 13a vyhl. 655/2004 Z.z. za tieto úkony:

1. prevzatie a príprava zastúpenia 2013	60,08 Eur
2. podanie žaloby	60,08 Eur
3. vyjadrenie z 23.1.2014	61,85 Eur
4. vyjadrenie k návrhu na prerušenie konania 1/2	30,92 Eur
5. vyjadrenie k odvolaniu 1	30,92 Eur
6. účasť na pojednávaní dňa 22.9.2015	64,54 Eur

Spolu 308,39 Eur

Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhl. 655/2004 Z.z.

2 x 7,81 Eur, 2 x 8,04 Eur, 2 x 8,39 Eur

Spolu 48,48 Eur

Spolu trovy právneho zastúpenia 356,87 Eur

Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Navrhovateľka je pre toto konanie oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. a súd jej návrhu vyhovel. Z tohto dôvodu súd zaviazal odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhov na začatie konania. Výška súdneho poplatku bola určená podľa položky 3 písm. c/ sadzobníka súdnych poplatkov t.j. vo výške 331,50 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.